

Ελληνική Δημοκρατία

Εθνική Επιτροπή για τα
Δικαιώματα του Ανθρώπου

Hellenic Republic

National Commission for
Human Rights

Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

*Ανεξάρτητο Συμβουλευτικό όργανο της ελληνικής Πολιτείας σε θέματα
προστασίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*

Τι είναι η ΕΕΔΑ

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) ιδρύθηκε με το Ν 2667/1998, ως το **ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας** (άρθρο 1, παρ.1), κατ' εφαρμογή των Αρχών για το *Status των Εθνικών Θεσμών (Αρχών των Παρισίων)*, που υιοθέτησε η Γενική Συνέλευση των ΗΕ με την απόφασή της 48/134 «Εθνικοί Θεσμοί για την προώθηση και την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» (ΕΘΑΔ) της 20ής Δεκεμβρίου 1993.

Σύνθεση

Η ΕΕΔΑ απαρτίζεται από **35** μέλη οριζόμενα από ισάριθμους φορείς για τριετή θητεία.

Η πλουραλιστική σύνθεσή της επιτρέπει να συνυπάρξουν δημιουργικά πρόσωπα διαφορετικής προέλευσης και διαφορετικών απόψεων, με γνώσεις και εμπειρία σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανεξαρτησία γνώμης.

Σε αυτήν εκπροσωπούνται ανεξάρτητες Αρχές, πανεπιστημιακές σχολές νομικών και πολιτικών επιστημών, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ΜΚΟ, πολιτικά κόμματα και υπουργεία.

Εσωτερική Οργάνωση

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΕΕΔΑ, έχουν συσταθεί και λειτουργούν πέντε Τμήματα:

- ☐ Τμήμα Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων
- ☐ Τμήμα Κοινωνικών, Οικονομικών και Πολιτιστικών Δικαιωμάτων
- ☐ Τμήμα Εφαρμογής των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στους Αλλοδαπούς
- ☐ Τμήμα Προώθησης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- ☐ Τμήμα Διεθνούς Επικοινωνίας και Συνεργασίας

Εθνικός Θεσμός για την προώθηση και προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ)

Ο βαθμός συμμόρφωσης προς τις *Αρχές των Παρισίων* είναι η βάση σύμφωνα με την οποία αξιολογούνται οι ΕΘΑΔ από την Παγκόσμια Συμμαχία των ΕΘΑΔ (GANHRI).

Με βάση την αξιολόγηση αυτή τους αποδίδεται

☐ Status A (πλήρης συμμόρφωση)

☐ Status B (ελλιπής συμμόρφωση)

το οποίο και καθορίζει τη δυνατότητά τους να συμμετέχουν σε μία σειρά από μηχανισμούς του ΟΗΕ, όπως ενδεικτικά

- στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Human Rights Council)
- σε ελεγκτικά όργανα (Treaty Bodies)
- στους ειδικούς εισηγητές και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες (Special Procedures)
- στον μηχανισμό Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης (Universal Periodic Review) ή του Συμβουλίου της Ευρώπης
- συνεργασία με τον Επίτροπο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την Επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT), την Επιτροπή κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας (ECRI)
- συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Fundamental Rights Agency).

Στην Ελλάδα, ο θεσμικός ρόλος του ΕΘΑΔ έχει ανατεθεί στην ΕΕΔΑ, στην οποία έχει απονεμηθεί, ήδη από το 2001, **βαθμός διαπίστευσης Α**, σε αναγνώριση, μεταξύ άλλων, της πλήρους εναρμόνισης της λειτουργίας της ΕΕΔΑ με τους διεθνείς κανόνες ελάχιστων προτύπων (*minimum standards*) που θέτουν οι *Αρχές των Παρισίων* και της ιδιαίτερα σημαντικής δραστηριότητάς της τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το γεγονός αυτό αντανακλά στη διεθνή εικόνα της Χώρας.

Η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της

Η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της ΕΕΔΑ είναι η διαρκής παρακολούθηση των εξελίξεων που σχετίζονται με το καθεστώς των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ελλάδα και το εξωτερικό, η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τους σχετικούς κινδύνους παραβίασης που ελλοχεύουν και προπαντός η παροχή συμβουλών για τη χάραξη σωστής κεντρικής πολιτικής για θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Σκοπός της ΕΕΔΑ είναι η συνεχής επισήμανση σε όλα τα όργανα της Πολιτείας της ανάγκης αποτελεσματικής κατοχύρωσης των δικαιωμάτων του ανθρώπου όλων όσοι διαβιούν στην ελληνική Επικράτεια.

Η κύρια αποστολή της ΕΕΔΑ

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο, η κύρια αποστολή της ΕΕΔΑ συνίσταται:

- ❑ στη διαρκή παρακολούθηση της εξέλιξης των θεμάτων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τη συνεχή ενημέρωση και προώθηση της σχετικής έρευνας.

- ❑ στην ανταλλαγή εμπειριών σε διεθνές επίπεδο με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΗΕ, το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο ΟΑΣΕ, με τις ομόλογες Επιτροπές άλλων Κρατών και με την Κοινωνία των Πολιτών.

- ❑ στη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής σε θέματα δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Δραστηριότητες ΕΕΔΑ

Με την υποβολή παρατηρήσεων, συστάσεων και προτάσεων επί ΣχΝ, εκπόνηση μελετών, υποβολή εκθέσεων και γνωμοδοτήσεων για τη λήψη νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων μέτρων σε Εθνικό επίπεδο, η ΕΕΔΑ ασχολείται με ένα ευρύ φάσμα των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που καλύπτει μεταξύ άλλων:

Θέματα εκπαίδευσης, ελευθερίας έκφρασης και θρησκευτικής ελευθερίας, παιδιών, πολιτικών, εργασιακών και πολιτιστικών δικαιωμάτων, οικονομικής κρίσης, μειονοτήτων, διακρίσεων και ρατσισμού, εμπορίας ανθρώπων και βασανιστηρίων κλπ

Σε Διεθνές και Ευρωπαϊκό επίπεδο, τα κείμενα της ΕΕΔΑ αναφέρονται συχνά στις αποφάσεις του ΕΔΔΑ, ενώ μετέχει ενεργά στις συναντήσεις, εκδηλώσεις και Ομάδες Εργασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI) και της Παγκόσμιας Συμμαχίας των ΕΘΑΔ (GANHRI). Μάλιστα, η ΕΕΔΑ προεδρεύει από κοινού με το Ολλανδικό Ινστιτούτο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Netherlands Institute for Human Rights) στην Ομάδα Εργασίας για το Άσυλο και τη Μετανάστευση του ENNHRI.

Δίκτυο
Καταγραφής
Περιστατικών
Ρατσιστικής Βίας

Η πρωτοβουλία για τη δημιουργία του Δικτύου προωθήθηκε στα μέσα του έτους 2011 από την ΕΕΔΑ και το Γραφείο της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα (UNHCR) σε συνέχεια δύο σημαντικών διαπιστώσεων:

α) της απουσίας επίσημου και αποτελεσματικού συστήματος καταγραφής της ρατσιστικής βίας και
β) της ανάγκης διασύνδεσης των φορέων οι οποίοι κατέγραφαν με δική τους πρωτοβουλία τα περιστατικά ρατσιστικής βίας σε βάρος προσώπων τα οποία προσέρχονταν στις υπηρεσίες τους.

Από τον Οκτώβριο του 2011, χρονικό σημείο εκκίνησης της έναρξης των καταγραφών, έως σήμερα, η δράση του Δικτύου διαρκώς διευρύνεται.

Αρμοδιότητες ΕΕΔΑ

- ☐ εξέταση ζητημάτων που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου τα οποία εγείρει είτε η Κυβέρνηση είτε η Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής ή προτείνονται από τα μέλη της ή από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.
- ☐ υποβολή συστάσεων και προτάσεων, εκπόνηση μελετών, υποβολή εκθέσεων και γνωμοδοτήσεων για τη λήψη νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων μέτρων που συμβάλλουν στη βελτίωση της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- ☐ ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης σε θέματα σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- ☐ ανάληψη πρωτοβουλιών για την καλλιέργεια του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος.
- ☐ διατήρηση μόνιμης επικοινωνίας και συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, παρεμφερή όργανα άλλων χωρών, καθώς και εθνικές ή διεθνείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.
- ☐ γνωμοδότηση για εκθέσεις που πρόκειται να υποβάλει η χώρα σε διεθνείς οργανισμούς για θέματα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- ☐ δημόσια γνωστοποίηση των θέσεών της με κάθε πρόσφορο τρόπο.
- ☐ σύνταξη ετήσιας έκθεσης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- ☐ οργάνωση Κέντρου Τεκμηρίωσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου.
- ☐ εξέταση της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τη σχετική γνωμοδότηση προς τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας.

Εθνική Επιτροπή
για τα Δικαιώματα
του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)

Νεοφύτου Βάμβα 6
10674 Αθήνα

τηλ. 210-7233221-2, φαξ. 210-
7233217

Email: info@nchr.gr

Website: www.nchr.gr

“ IT IS TIME FOR THE NEXT
GENERATIONS TO
CONTINUE OUR STRUGGLE
AGAINST SOCIAL
INJUSTICE AND FOR THE
RIGHTS OF HUMANITY.
IT IS IN YOUR HANDS.”

Nelson Mandela

